

POLJSKA ZDRUŽUJE MALE EVROPSKE DRŽAVE

Male države nezadovoljne s francosko politiko

VNANJI MINISTER BECK JE ODPOTOVAL V BEOGRAD

Poljska želi pridobiti Jugoslavijo za Nemčijo in proti Rusiji, čeravno njihova lastna politika ni naperjena proti Sovjetom. — Varšava povabljenjena na mornariško konferenco v Londonu.

VARŠAVA, Poljska, 27. maja. — Trden v svojem prepričanju, da je v politiki osebni stik zelo važen, je poljski vnanji minister Josip Beck odpotoval v Beograd, kjer namerava ostati dva dni.

Letos je že mnogo poljskih državnikov obiskalo tuje države, kakor so tudi tuji državniki obiskali Varšavo. Polkovnik Beck je obiskal Bruselj; prejšnji ministrski predsednik Marjan Zyndram Kosciolkowski je bil v Budimpešti in poljska vlada je imela zaporedoma v gostih letskega namestnika vnanjega ministra ter norveškega vnanjega ministra in belgijskega ministrskega predsednika.

Varšava je postala središče živahnega diplomatskega delovanja. Polkovnik Beck skuša okoli Poljske zbrati vse evropske države, ki ne pripadajo k velikim državam, ki pa so vendarle dovolj važne, da jih slišijo evropske pisarne.

Značilno je, da je Beck najprej obiskal Belgijo, sedaj pa je šel v Beograd. Položaj Poljske, Belgije in Jugoslavije so si skoro slični, kar se tiče njihovih odnošajev do Francije. Vse tri so zaveznice Francije in nobena ne prikriva svoje nezadovoljnosti s francosko diplomacijo.

Jugoslavija in Poljska z velikim nemirom gledata na francosko-rusko in čehoslovaško-rusko zблиžanje. Posebno Varšava želi ostati nevtralna v nemško-ruskem sporu in pod nobenim pogojem ne mara, da bi bila potegnjena v kako protinemško fronto pod pokroviteljstvom Rusije.

Isto mišljenje je tudi v Beogradu, ki le z veliko nevoljo gleda na prijateljstvo Čehoslovaške in Rumunske do Rusije in na njuno proti-nemško politiko.

Poljska smatra Jugoslavijo za veliko oporo v svoji politiki do Rusije in na njuno proti-nemško politiko.

Poljski listi, ki so naklonjeni Beckovi politiki, pravijo, da je evropska politika v tekočem stanju in da išče nova pota za medsebojno delovanje in se ravno sedaj v teku važni diplomatski razgovori.

Polkovnik Beck bo z ozirom na to skušal pridobiti Jugoslavijo za svoje naziranje, da je treba omejiti moč velesil in postaviti varnost Evrope na podlago medsebojnih nenapadalnih pogodb.

LONDON, Anglija, 27. maja. — Siromašna Poljska, ki ima samo dva rušilca in tri submarine v svoji mornarici, je bila povabljenjena, da podpiše omejevalno mornariško pogodbo z Anglijo. Tozadevna pogajanja so se ravnokar pričela in Anglija bo skušala s Poljsko skleniti slično pogodbo, kakoršna je že sklenila z Združenimi državami in Francijo.

Da želi Anglija v tem pridobiti Poljsko, tiči vzrok v tem, ker se je prepričala, da ji bo le težko mogoče pridobiti Rusijo in Nemčijo za londonski pogodbeni sistem, ako ne sprejme istih pogojev tudi Poljska.

Pogajanja med Anglijo in Rusijo so zadela na velike ovire in Anglija upa, da bo odstranjena saj ena večja ovira, ako pridobi Poljsko za svoj sistem mornariških pogodb.

ITALIJA OJAČUJE GARNIZIJE NA TIROLSKEM

Garnizija v Bolzanu bo zvišana na 29,000 vojakov. — Avstriji vhaaja čez mejo v Avstrijo.

DUNAJ, Avstrija, 26. maja. — Italija je zopet pričela pošiljati vojaštvo na Tirolsko, odkar je jeseni lanskega leta vsled vojne v Abesiniji zmanjšala svoje garnizije.

Garnizija pod bolzanskim poveljstvom je do sedaj znašala 21,000 mož, sedaj pa bo zopet zvišana na 25,000 milice, kateri bo dodanih 4000 črno-srajčnikov. Medtem pa neprestano gradijo ceste.

Vojaštvo bo nastanjeno v bližini avstrijske meje, na krajih, kjer uhaja mnogo tirolskih Nemcev v Avstrijo.

Na Dunaju so se zbrali poveljniki heimwehra z dežele in bodo pod predsedstvom svojega poveljnika kneza Starhemberga razpravljali in odločili o položaju, ki je nastal vsled sklopa kancelerja Schuschnigga da vključi heimwehr v državno milico.

MORNARISKA POGAJANJA

Anglija je vprašala nazizice ako bi sodelovali pri angleško-ruski konferenci.

LONDON, Anglija, 27. maja. — Anglija je zopet pričela z Nemčijo mornariška pogajanja, ki so bila prekinjena, ko je nemška vojska vkorakala v Porenje.

Anglija je obvestila Nemčijo, da so v teku angleško-ruska mornariška pogajanja in jo je diplomatičnim potom vprašala, ako bi bila pri volji sprejeti iste omejitve kot Rusija.

Sedaj se bodo vršila ta pogajanja med Anglijo in Rusijo ter Nemčijo vspreodno, toda nemški naziji ne bodo nikdar naprošeni, da sede pri skupni konferenci mizi s svojimi komunističnimi sovražniki.

NAROČITE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLO- VENSKI DNEVNIK V ZDR DRŽAVAH

Po mnenju Anglije, si Poljska ne želi velike vojne mornarice, razun, kolikor je potrebuje za obrambo svojega baltiškega obrežja proti svojim velikim sosedom. Njeno prebivalstvo je tako revno, da ne more misliti na to, da bi izdajala velikanske vsote za mornarico. Angleški mornariški krogi so uverjeni, da bo Poljska pristopila k mornariški pogodbi, ne glede na to, kako močno mornarico namerava zgraditi.

NEMORALNOST NEMŠKIH FRANČIŠKANOV

Pred sodiščem se mora zagovarjati 276 menihov. — 61 jih je pobegnilo na Holandsko.

BERLIN, Nemčija, 27. maja. — Sodnijskim postopanjem proti katoliškim duhovnom in redovnicam zaradi kršenja postave gleke tujega denarja je sedaj sledilo še mnogo resnejše postopanje. V Koblenen se je namreč pričela obravnava proti 276 frančiškantom in usmiljenim bratom zaradi nemoralnosti.

Po nekem poluradnem poročilu je iz bojazni pred sodnijo pobegnilo čez mejo na Holandsko 61 frančiškanov in usmiljenih bratov.

Obdolženci so iz samostanov v Waldu, Breitbachu, Linzu, Warendorfu, Borkenu, Waldnilu in Weze. Obtožnica pravi, da so se nečedna dejanja gojila po vseh teh samostanih, bodisi med seboj ali pa med menili in znanjimi ljudmi, zlasti pa z dečki, ki so jim bili prepuščeni v oskrbo.

Prvi, ki je bil poklican na zagovor, je bil frančiškanski pater Bernard Steinhoff, ki je svoj greh priznal in rekel, da se kesa.

Kot pravi nek list je bil pater Steinhoff enakih nečednih dejanj obdolžen že leta 1929, toda zadeva je bila tedaj potlačena.

Prvi dan razprave je pater Erhard pričal, da je pater Placid kot provincial obiskal samostane, ko je izvedel, kaj se v njih dogaja. Pater Placid pa je tudi vsakemu frančiškantu, ki je zakrivil nemoralna dejanja, svetoval, da pobegne iz Nemčije, sam pa je šel v Rim.

DELAVCI ZASEDLI TO- VARNE

PARIZ, Francija, 27. maja. — Komunisti so v svojem boju za višje plače povzročili resne izgrede v Le Vallois-Nieuport tovarni za aeroplane in pri Lavalette gradbeni družbi v pariškem predmestju.

Ko družba ni dovolila 40-urnega dela na teden in povišanja plač, se je 140 delavcev zabarikadiralo v Lavalette tovarni. 200 delavcev pa je zasedlo poslopja Nieuport tovarne. — Delavec so s seboj prinesli živež in posteljno odedo.

TAJNOST 'HEIMWEHRSKIH NAČRTOV

Schuschnigg je baje naklonjen Hitlerju. — Vpoklicanih je 15,000 mladenčev v domovinsko službo.

DUNAJ, Avstrija, 27. maja. — Knez Ernst Ruediger Starhemberg, ki je bil odstavljen kot avstrijski podkanceler, je predsedoval na seji heimwehrovih voditeljev in je imel nagovor, čegar vsebina pa je ostala tajna, kakor tudi zaključki heimwehra.

"Avstrija mora odločiti, ako hoče klicati "Heil Starhemberg!" ali "Heil Hitler!", je rekel nek voditelj heimwehra. Za to označbo tiči sumničenje heimwehra, da išče Schuschnigg zbliznanje z Nemčijo, kar bo imelo za posledico, da bo tudi v Avstriji narodni socializem prišel do veljave.

Novi podkanceler Edward Baar-Baarenfels, ki je heimwehrovcem in Starhembergov pristaši, je objavil uraden poziv na vse člane privatnih armad, da se razidejo in vstopijo v državno milico. Kot gre govoricca, bo Starhemberg nekaterim heimwehrovcem "dovolil", da prostovoljno vstopijo v milico, toda ne bo trpel nikakega oslajenja heimwehra, temveč bo odstopivše člane nadomestil z novimi.

Uradni "Weltblatt" poroča, da je bilo za 10. junija vpoklicanih 15,000 mladenčev za zvezno (vojaško) službo. List tudi pravi, da se morajo v tujini živeči Avstrijci zglastiti pri svojih konzulatih in se pustiti zdravniško preiskati.

Kot znano, je bila letos v Avstriji vpeljana obvezna vojaška služba.

Mala antanta je proti tej odredbi protestirala, toda najbrže brez vsakega vidnega uspeha.

NAGRADE ZA ROJSTVA V SOVJETSKI RUSJI

MOSKVA, Rusija, 27. maja. Rusko uradno časopisje hvali novo postavlo, ki z otroci blagoslovljenim družinam obljublja državno podporo in pri tej priliki pravi, da sovjetska Rusija sedaj ne potrebuje več omejitve rojstev, ker je dovolj živeža in drugih za življenje potrebnih stvari.

Otrok bogate družine so v prvih letih sovjetske unije veljali za raskošje in zato je vlada podpirala omejevanje rojstev. Z ozirom na splošno izboljšanje gospodarskega položaja pa so sedaj vladni interesi v popolnoma nasprotni smeri.

ULTIMATUM AM. DEL. FEDERACIJE

Lewis je prejel poziv, da v dveh tednih razpusti industrijski odbor. — Devet skupin bo ostalo trdnih.

WASHINGTON, D. C., 27. maja. — Spor med strokovnimi unijami, ki so pod okriljem American Federation of Labor in skupino industrijskih unij, katerim načeljuje predsednik United Mine Workers of America, John L. Lewis, je dosegel svoj višek, ko so industrijske unije prejele ultimatum.

Predsednik delavske federacije William Green je rekel, da je odbor, katerega je postavil v januarju izvrševalni odbor delavske federacije, pisal unijam industrijske skupine in jim naročil, da razpustijo svoj odbor v dveh tednih.

Industrijska skupina zahteva, da je v delavsko federacijo uvedena politika, po kateri bi bile v federacijo sprejete unije s člani istega industrijskega podjetja, ne pa posamezne strokovne unije, ki so zaposlene pri posameznih industrijah.

Pismo, katero je pisal predsednik odbora George Harrison, je bilo pisano 20. maja in tedaj poteče ultimatum 3. junija.

Green pravi, da bo o odgovorih razpravljaj izvrševalni odbor na svoji seji v juliju. — Ako industrijska skupina ne ugotovi zahtevi delavske federacije, bo federacija morala u-porne unije izključiti iz svoje srede.

Načelnik industrijske skupine Lewis ni hotel povedati svojega mnenja glede ultimatum, rekel pa je, da bodo United Mine Workers o ultimatu razpravljali na svoji seji, ki se je pričela danes in bo do sestavili odgovor. Vse pa kaže, da bodo premogarji trdno stali za industrijsko organizacijo v vsaki industriji, mesto za posamezne unije, ki so uslužbene pri isti industriji.

Unije, ki so združene v industrijski organizaciji, so: — United Mine Workers, Mine, Mill and Smelter Workers; International Ladies' Garment Workers; Amalgamated Clothing Workers; United Textile Workers; Flat Glass Workers; Hat, Cap and Millinery Workers; Oil Well and Refinery Workers in International Typographical Union.

LESEN DENAR

SPRINGFIELD, Mass., 27. maja. — Za 300-letnico mesta Springfield je trgovska zbornica izdala 20.000 komadov lesenega denarja po 5 centov.

Leseni denar sprejemajo vse trgovine, Springfield National Bank pa ga bo vnovčevala do 3. junija.

ITALIJA ŠČUVA INDIJO IN PALESTINO

Eden protestira proti italijanski propagandi po radio. — Italijani so kri- vi nemirov v Palestini.

LONDON, Anglija, 27. maja. — Vnanji minister Anthony Eden je v poslanski zbornici protestiral zaradi italijanske protiangleške propagande po radio v Indiji in Palestini. Ta propaganda se vrši v domačem jeziku prebivalstva že skozi več tednov.

"To postopanje vlada skrbeno pazi," je rekel Eden, "in naša vlada je že na to opozorila italijansko vlado."

Konservativni poslanec Oliver Locker-Lampson je nato vprašal, ako ne more Anglija rasprotno po radio delati propagande med Abesinci, Eden pa je odgovoril, da se je kot diak sicer učil perzijskega jezika, pa se ni naučil težavnega amharskega jezika.

(Eden obvlada več orientalskih jezikov in nekoč je prese-netil diplomate, ko je imel govor v perzijskem jeziku v počast perzijskega poslanika. — Op. uredništva.)

Zadnje leto je Italija širila veliko propagando proti Angliji v angleških kolonijah. — Vsi angleški protesti pri italijanski vladi niso nič zalegli. Ze jeseni je Italija pričela protiangleško propagando po radio v Egiptu, nato v Abesiniji in sedaj tudi v Indiji in Palestini.

Vsled te propagande in ne toliko zaradi vojne v Abesiniji, je poslala Anglija v Sredozemsko morje močno mornarico. Anglija je sporočila Italiji, da bo odpoklicala nekaj svojih bojnih ladij, ako Italija preneha s svojo propagando, toda Italija ni prenehala in Anglija ni odpoklicala svojih ladij.

V svoji propagandi proti Angliji po radio se Italija poslužuje arabskega jezika za Egipt in Palestino.

Zadnje mesece je bilo več nemirov in javnih uporov v Egiptu in Palestini, kar je samo posledica italijanske propagande.

STAVKA ŠPANSKIH BIKO- BORCEV

MADRID, Španja, 27. maja. — Španska vlada je španskim bikoborcev, ki nočejo nastopati skupno z mehiškimi tovariši, poslala ultimatum. Kdor ne izpolni svoje dolžnosti, mu bo odvzeto dovoljenje.

Ako pa tudi tat groznja ne bo zalegla, tedaj bo vlada za celo leto prepovedala bikoborbe.

"Glas Naroda"
 (A Corporation)
 Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
 Frank Sakser, President L. Benedič, Trezor.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
 216 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
 (Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja za Ameriko in Kanado \$6.00
 Za pol leta \$3.50
 Za štiri leta \$1.50

Za New York za celo leto \$7.00
 Za pol leta \$3.50
 Za inozemstvo za celo leto \$7.00
 Za pol leta \$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Doplat brez podplana in osebnosti ne pripobujejo. Denar naj se blagovollno pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivalsiče naznači, da hitreje najdemo naslovnika.

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenrednih nedelj in praznikov

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
 Telephone: CHelsea 3-3578

Pod vaško lipo.

Piše kakor misli FRANK KERŽE

Kdo in kakšni so gospodarji naših listov.

Toliko imam snovi, ki bi bila potrebna, da jo človek običajno. Kadar pišem kak nov članek, imam vselej boje sam s sabo: kaj je najbolj potrebno, najbolj aktualno, da pride danes na vrsto. Ni sicer rečeno s tem, da doseže vsak članek tisti uspeh, ki bi si ga sam želel. Je po večini tako, kakor mi je nedavno pisal neki naročnik: škoda, da ostanete tvoji članki glas vpijočega v puščavi.

Je že mogoče, da je po veliki večini res tako. Ampak jaz sem vstrajen in verjamen v eno: če človek le upije in upije, nekaj se vendarle prime. Tudi če so samo mrve, je boljše, kot nič. In verjamen v delo. Kdor le seje in seje, sme pričakovati, da bo enkrat žel, torej: da bo njegovo prizadevanje prineslo kakšen sad.

Najrajši in od povsod se povrnem do naših listov, ki so srce našega javnega življenja. Dokler utripa, se pretaka kri našega narodnega življenja. Kadar jih ne bo, bomo airtvi kakor pesek v puščavi.

Ker sem v prejšnjih člankih pregledal nekaj splošnih potez našega časopisja, smatram zdaj za svojo največjo dolžnost, da seznanjam čitatelje s tem, kaj je list, kako živi in kakšna je njegova bodočnost. Mogoče bo potem več razumevanja do tega, kar imenujemo narodno dolžnost.

Imamo dvanaest naših listov pri življenju. Deliti jih moramo v dve povsem različni skupini: listi, ki imajo svoje gospodarje in listi, ki so brez njih, ali boljše: ki jim je gospodar njihov naročnik. Pet listov izdajajo razne podpirne organizacije. Te so jih sklenile na svojih konvencijah za svoje članstvo in jim povisale asesmente za toliko, da je izdaja lista plačana. Ti listi predstavljajo vsak svojo organizacijo in imajo omejeno polje: ne morejo in ne smejo se svobodno izražati o vsem, kar spada v naš narodni problem.

Jaz sem bil začetnik gobanja za samostojna glasila, ko sem se na konvenciji SNPJ. I. 1907 boril za to in tudi zmagal. Vzroka sta bila dva, ki sta me vodila za to gibanje. Prvi je bil ta, da se organizacija osamosvoji pred odvisnostjo, drugi, da se izboljša naš tisk. V tistih letih in še precej časa potem smo imeli po veliki večini slabe liste. Zmožnih ljudi ni prišlo dosti iz starega kraja in tedanjih uredniki so se največkrat sproti šolali pri svojih listih.

Vedel sem pa, da je v Ameriki kak ducat zmožnih ljudi, katere bi se bilo lahko pridobilo za sodelovanje. In računam sem tako: če organizacija izdaja svoj list, ne bo imela nobene tiste, brige, ki ji pravimo: naročnina. In kot nadaljnja posledica tega: ne bo gledala, da z listom dela profit. Torej: ostalo bo dovolj denarja na razpolago, da se bo pritegnilo razne zmožne ljudi za stalne sodelavce. In ti duševni delavci naj bi bili popolnoma prosti. Vsak naj bi pisal o vsem, kar je med nami in sicer popolnoma prosto in odkrito, zakaj uspeh in napredek sta odvisna večeje od svobodnega izražanja.

S KLOBASO SE JE ZADAVIL

Avstrijski listi pišejo, da je ta cesta samo del velike prometne žile, ki bo vodila nekoč iz Milana do Varšave. Če pomislimo, da je vmes tudi Budimpešta, se nam pokaže pri upoštevanju današnjega zavezništva med Italijo, Avstrijo in Madžarsko tudi ves strateški pomen te poti.

V neki gostilni pri Bolcanu je 56-letni Ludvig Laiter v šali vzela kos klobase s krožnika svojega prijatelja, češ da ga bo popogotnil. Kos je bil pa tako velik, da se mu to ni posrečilo in da se je mož navzlic takojšnji pomoči zadavil.

tudi material ni vreden, da bi bil tiskan, kaj šele plačan.

Glasila bi se zmiraj lahko popravila to svojo napako, ampak ne verjamem, da jo bodo. Imamo mogoče še kak ducat ljudi med nami, ki bi prispevali vreden material in je škoda, da se jih ne sliši. In dolžnost organizacije, ki dela med nami, bi bila ta, da podpira kulturna stremeljenja svojega naroda, ker nima drugače nobenega pomena. Sicer se bomo pa o tem še pomenili.

Preidem torej na sedem slovenskih listov, ki so, kakor sem sekel: brez gospodarjev, ali: kjer je gospodar vsak, ki je naročnik. Ti liste so: Glas Naroda v New Yorku, Ameriška Domovina in Enakopravnost v Clevelandu, Amerikanski Slovencec, Ave Maria in Proletarec v Chicagu, ter Jugoslovanski Obzor v Milwaukee. Zakaj izmenjuje te liste brez gospodarjev? Zato, ker nimajo nikogar za sabo, ki bi mašil njihove izgube. Odvisni so vseokozi od naročnine in naročnikov in dokler je teh toliko, da list pokriva stroške, imamo izdaje, kadar je narobe, ne preostaja drugega, kakor prenehati z listom.

Naročniki, vi ste gospodarji in od vas je odvisno življenje lista. Če se zavedate tega, potem boste vedeli, da je vaša dolžnost dvojna: ne samo plačati naročnino, kadar pride čas, ampak skrbeti, da pritegnete vedno kakega novega v svoj krog.

Glede naročnikov danes svobodno govorim, ko nimam nobenega lista. Bil sem urednik štirih in dveh tudi "lastnik." In poznam iz lastnih izkušenj vse boje, ki jih prestaja list z naročniki.

Jaz ne vem, kdo je vpeljal to, da se enemu listu lahko ostane dolžan. Ko sem jaz pospravjal dedščino od Česa, sem nesel samo za zadnjih sedem let zaostale naročnike v peč. Bilo jih je za nad sedem tisoč dolarjev — dovolj denarja, da bi bil lahko izdaja list še tri leta, tudi če bi ne bilo nobenega dolarja. In bili so vmes vsi stanovalci, tudi doktorji, odvjetniki, trgovci, torej ljudje, ki so po navadi bolj založeni z drobižem. In rečem vam eno, danes, ko je vse končano: ni gršega in nizkotnejšega dolga kot je dolg listu. Zakaj s takim dolgom ni prizadet samo tisti, ki skrbi za izdajo lista, ampak trpe vsi in to ne samo naročniki, ampak narod sploh. Kupiti in plačati je treba vse in čim več pride denarja, toliko bolj se vse izboljša.

Kako pa nastane ta dolg? Nekomu naročnina poteče. Človek čaka teden, dva, večih tudi po več mesecev misleč: se bo domislil. Pa se ne domisli. Potem pride dodatno delo in stroški: pisati opomin. Večih pride kaj, večih nič. In na konec ne preostaja drugega, kakor naročnika črtati in največkrat tudi dolg ž njim.

Dolga bi se ognil človek, če bi list takoj ustavil. Ampak to ni tako lahko. Naši ljudje odpuste marsikaj na tem svetu, samo tega ne, če se komu list ustavi.

Čitam večkrat po naših listih opomine in vselej me zaboli srce, da se jemlje prostor v listu za take stvari, ki bi morale biti osebni ponos vsakega človeka, da se namreč plača, kar je dolžan.

In je še nekaj zraven. Koder živi naš človek, je gotovo še nekaj naših, ki mislijo, da lahko žive brez vsakih obveznosti napram svojemu sosedu. To se pravi: ne potrebujejo in ne podpirajo nobenega lista. Kolikokrat pride prilika, da je človek pri volji in denarju, da se na-

roči. Treba bi ne bilo drugega, kakor dobre besede, pa bi šlo. Ampak taka dobra beseda je redka.

Danes je položaj dvakrat težji za naše liste, kakor je bil sploh kdaj poprej. Vzrok je ta, ker nas je vedno manj. Dokler nas je bilo dosti, se je veasih izplačalo poslati zastopnike po deželi. Tako se je dobilo vsaj nekaj tistih, ki čakajo, da mu pride nekdo osebno pod nos. Danes se to ne izplača več. Premalo nas je in človek, ki potuje, ne zasluži niti za stroške.

Sedem listov, ki so odvisni od naročnine, more živeti le, če imajo naročnike. Torej: od teh je odvisno življenje lista. Oni imajo v rokah usodo lista. Oni ga lahko izboljšajo, če store svoje dolžnosti napram listu in narodu. Oni ga lahko pokopljejo, če ga opuste. Torej: vse je odvisno od njih samih. Zakaj centrala lista ni drugega, kakor da se uredi gradivo, tiska, razposilja ter drži znanek mek vseh. Torej je samo delo, ki navadno jako skromno plača.

Kako malo se zavedamo dolžnosti napram listom, dokazuje najbolj to, da bi noben list ne mogel izhajati, ko bi ne imel straniških dohodkov, ki pomagajo pri podjetju. Izmed sedem samostojnih listov imajo vsi tiskarne, da se tako znižajo stroški izdajanja in se da nekaj zaslužiti pri slučajnih tiskovinah. Edini Proletarec je brez nje. Slednji list prodaja še knjige ali je v zvezi z čim drugim, da se omogoča izdajanje. Vse to je dokaj žalosten dokaz naše požrtvovalnosti in zavednosti.

Čim manj nas je, toliko večje postajajo dolžnosti napram sebi in svojemu narodu. Če hočemo, da ostanemo živi.

Nekaj malih dohodkov imajo listi tudi od oglasov. Bili so časi, ko so naše trgovine precej oglaševalo, oziroma: trgovci so precej dali za reklamo. Komu pa? Listom? Ti so dobili najmanj. Navada je bila taka, da smo prirejali polno veselje in zabav. Precejšen del je bilo takih, da so izdajale kake reklame. In v ta namen so izbrale izmed sebe navadno po par članov, takih, ki so lahko dosti prenesli in bili poznani v vsakem salonu ali privatni točilnici. Ker so bili "fest fantje" so pobrali dosti in društvo je lepo spravilo vse. Potem, ko je bilo vse končano, je pa prišlo poročilo v ta ali oni list — seveda zastoj, zakaj takih stvari se ne plačuje pri nas. In še več. Šel predno je bila zabava, je bil dopis z navadnimi frazami o razmerah, potem pa vabilo na veselico — seveda spet zastoj. Kar so naši trgovci izdali za oglase, je šlo štiri petine v grobe privatnih bla-

ganj in le petina tistim, ki bi bili opravičeni do vsega — namreč listom. Zaman smo živeli med velikim narodom, ki prodaja liste in magazine po cenah, da bi bil prazen papir vreden trikrat toliko. Ampak ameriška industrija in trgovina se je zavedala svoje dolžnosti napram svojemu tisku, medtem ko se mi nismo nikdar.

Taka je preteklost našega tiska, in v tem znamenju gremo še vedno dalje. Boji na vse strani — za naročnino, oglaše, cirkulacijo. Ampak vse gre le tako daleč in ne delj. Jaz imam prilično dober pogled v stanje naših listov in povem vam, da jih je precej prav na robu propada. So, kakor bi rekli, na zadnji niti. Ta nit je včasih čudovito močna in trpežna, traja leta in leta v vednem upanju, da se obrne na boljše. Ali se bo? Mogoče je vse. Jaz ne pišem s tem reklame za noben list, pač pa pišem za vse skupaj, kar je neodvisnih. Mogoče je izboljšati in vtrditi liste s tem, če se živi naročniki zaveste svojih dolžnosti. Drugače ne gre. In povdarjam se enkrat: ne samo, da plačate svoje, ampak da pomagata orati na novem polju z dodatnimi naročniki. Dobra beseda o pravega časa med svojimi znanci in prijatelji je vselej nov naročnik. In z vsakim naročnikom se stanje lista nekoliko izboljša, kakor je z vsakim izgubljenim poslabašo.

Kar smo dosegli med nami, je vse delo slovenskih listov. In bilo bi lahko vsega več, da smo se zavedali svojih dolžnosti. Čudno se mi zdi, da se za pihačo najde vselej denar, za list ga pa največkrat manjka. Ko sem sam izdajal list, se boril z vsemi težavami, kot se bore še danes, pa sem ob neki priliki vzela svinčnik v roke in začel računati, koliko izda v enem letu slovenski Cleveland za vino. Prišel sem do ogromne številke: četrt milijona dolarjev. In premissljal sem: ko bi se Cleveland eno samo leto odpovedal pijači in dal tisti znesek za liste, pa bi bili preskrbljeni vsi. In bilo bi brez primere več zdravja, boljše razmere in manj zmešanih glav. Pijača je navsezadnje opiat, ki ni nikdar napravil še kaj dobrega in ne bo.

Če hočemo ostati živi, je treba na delo. Če prepričam s temi besedami samo vsakega desetega človeka, bo veliko pomagalo. In kdo bo bolj vesel kot jaz, ki mogoče čutim bolj kot vi drugi, kaj pomeni živo življenje med hirajočim in umirajočim narodom.

Zvečer so pa privihrali od vseh strani: znana prijatelja Terbovec in Rogelj ter Belc, pevec po božji volji, s čigar petjem me je že pred leti gramofon seznanil.

In koj prvi večer sem v Clevelandu slišal pristno domačo ribniško besedo: rojak Križman je sedel poleg mene.

V kompanijo so povabili tudi mojega starega prijatelja Ceneta Jurmana, nekdanjega atleta, ki je pred tridesetimi leti v Idriji pri Renkovcu plezal z menoj.

Bil je povsem svojevrsten ples. Z zobmi me je bil Cene dvignil izza mize ter me tako dolgo vrtil, da mu je ostal kos moje suknje v zobeh, jaz sem pa tresel ob zid in oblezal.

Cene je bil eden prvih idrijskih socialstov, ki so takoj po naboru pokazali fige presvitlemu avstrijskemu cesarju ter šli v Ameriko za srečo.

Še danes je socialist, toda posebne sorte.

Izgubil je vero v Marxa, Engelsa, Kristana in Lenina ter ustvarja v mislih povsem nove nauke, s katerimi upa nekoč koristiti delavstvu in vsemu človeštvu. Nietzsche mu je postal uzor.

Beleta smo težko pripravili, da nam je zapel. Tovariša Pluta mu je manjkalo. Slednjič so se pa vseeno uštimali: Eršte, Mak, Vidmar in Belc ter so zapeli nekaj tako lepih, da nisem mogel pričakovati v Clevelandu bolj pristrčne dobrodošlice.

(Pride še.)

Peter Zgaga

S POTA

Najprej par vtisov iz mesta, ki ga imenujejo ameriško slovensko metropolo.

V Pittsburghu mi je Oblakova soproga izročila obilo potničice, ki sem je užival vse do Clevelanda, pa mi je še marsikaj ostalo.

Vožnja z vlakom je prijetna, toda precej draga. Dosti dražja nego s busom.

Ker mi manjka denarja in vseh drugih posvetnih dobrin, bom v Clevelandu tako dolgo počakal, da bodo železniške družbe znižale cene.

To se bo menda zgodilo 1. junija. Če ne, me bodo pa pošepi poslali.

Živemu človeku se na svetu vse pripeti in mora biti pripravljen na vse.

Najprej sem obiskal mojega rojaka Janeza Vidmarja, ki ima v Newburghu prijazno pivnico, kegljišče in druga podjetja.

Ima tudi prvo Blaznikovo pratiko, Japljevo sv. Pismo in nešteto slik iz moje Idrije, ki se je pod Mussolinijevjo vlado tako strašno predrugačila, da so mi stopile solze v oči.

Peljala sva se k Lojzetu Eršetu, ki je ob ulici, kjer ima svoj dom, nasadi toliko dreves, da se zdaj oficijelno imenuje Shade Avenue.

Lojze je postaven Dolenjec, ki mi je ob srečanju razodel britko skrivnost:

— Škoda, da te ni bilo večeraj. Danes sem nehal piti. — Dohtarji so po temeljitom posvetovanju sklenili, da mi bo voda odpravila tistega vraga, ki me tiči v želodcu.

Eršte ima postavno trgovino z vinom, in takšne kaplje kot je v njegovi kleti, nisem v svojem dolgem življenju še nikdar okusil.

Dober družabnik je in dober pevec.

Njegova postrežljiva soproga mi je predstavila hčeri Ančko in Erno, zali in izobraženi dekleti, ki se najbrž ne zavedata svoje tipične slovenske lepote.

Zvečer so pa privihrali od vseh strani: znana prijatelja Terbovec in Rogelj ter Belc, pevec po božji volji, s čigar petjem me je že pred leti gramofon seznanil.

In koj prvi večer sem v Clevelandu slišal pristno domačo ribniško besedo: rojak Križman je sedel poleg mene.

V kompanijo so povabili tudi mojega starega prijatelja Ceneta Jurmana, nekdanjega atleta, ki je pred tridesetimi leti v Idriji pri Renkovcu plezal z menoj.

Bil je povsem svojevrsten ples. Z zobmi me je bil Cene dvignil izza mize ter me tako dolgo vrtil, da mu je ostal kos moje suknje v zobeh, jaz sem pa tresel ob zid in oblezal.

Cene je bil eden prvih idrijskih socialstov, ki so takoj po naboru pokazali fige presvitlemu avstrijskemu cesarju ter šli v Ameriko za srečo.

Še danes je socialist, toda posebne sorte.

Izgubil je vero v Marxa, Engelsa, Kristana in Lenina ter ustvarja v mislih povsem nove nauke, s katerimi upa nekoč koristiti delavstvu in vsemu človeštvu. Nietzsche mu je postal uzor.

Beleta smo težko pripravili, da nam je zapel. Tovariša Pluta mu je manjkalo. Slednjič so se pa vseeno uštimali: Eršte, Mak, Vidmar in Belc ter so zapeli nekaj tako lepih, da nisem mogel pričakovati v Clevelandu bolj pristrčne dobrodošlice.

(Pride še.)

Advertise in "Glas Naroda"

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kursu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.75	Din. 100	Za \$ 9.25	Lir 100
\$ 5.25	Din. 200	\$ 18.20	Lir 200
\$ 7.25	Din. 300	\$ 44.00	Lir 500
\$ 11.75	Din. 500	\$ 87.50	Lir 1000
\$ 23.50	Din. 1000	\$ 174.00	Lir 2000
\$ 47.00	Din. 2000	\$ 348.00	Lir 4000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodita v dinarjih ali urah dovoljuje se boljše pogoje.

IZPLAČLA V AMERIŠKIH DOLARJEH

Za izplačilo \$ 5. — morate poslati	\$ 5.75
10. — " " "	10.50
15. — " " "	15.25
20. — " " "	20.00
25. — " " "	25.75
30. — " " "	30.50

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJIBNO \$1. —

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
 "Glas Naroda"
 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Dopisi.

Hages, S. Dak.

Prijateljem in znancem naznanjam tužno vest, da se je 26. aprila smrtno ponesrečil moj brat Martin Hebanja. 25. aprila zvečer je šel s svojimi prijatelji na neko veselico, zjutraj pa, ko se je vračal domov, je velika luč oslepila voznika avtomobila, da je zavozil na občestni hodnik. Moj brat je bil na mestu ubit, druga dva tovariša pa sta bila le malo poškodovana.

Martin Hebanja je bil rojen 8. novembra 1868 na Jezerskem nad Kranjem. Kot 11-letni deček je šel služiti in je pasel govejo živino in ovece po vseh jezerskih planinah. Obhodil je vse tamošnje gore in trgal planinke, katerih je še mnogo imel sedaj. Leta 1889 je šel k vojakom in služil pri dragonarjih v Mariboru. Pozneje je še služil, nato je šel v gozdove na Koroško, od tam pa v Leoben, kjer je delal v premogovniku 6 let. Leta 1903 je odpotoval v Ameriko, naselil se je v Livingston, Ill., kjer je ostal 5 let. L. 1908 je šel v South Dakota, kjer si je pridobil homestead, kjer je kmetoval in redil živino.

29. aprila pa smo ga spremili na Fort Pierre pokopališče, kjer je bil pokopan s cerkvenimi obredi. Pri njegovem pogrebu je bilo mnogo občinstva in mnogo cvetlic. Iz tega je razvidno, da je bil pri svojih poznancah zelo priljubljen.

Poleg mene žalujejo za njim nečak Max, v starem kraju pa sestri Marija Vrečko in Katarina Dolinšek.

Počivaj v miru, dragi brat, in naj ti bo lahka ameriška zemlja!

Klement Hebanja.

S pola.

V okolici Gilerta in Chisholma, so časi še zelo slabi. Družbe kar iz odprtih rudnikov grabijo železo in se ne menijo, kaj se bo zgodilo z ogromnim številom brezposelnih.

V okolici Gilberta se morajo ti reveži seliti iz kompanijskih hiš; ker ni denarja, je njihov položaj zelo žalosten.

Nek naš rojak na Eleor blizu Gilberta, z veliko družino in brez denarja, je dobil povelje, da se mora izseliti iz kompanijske hiše. Ko so mu to naznanili, se mu je omračil um. Sedaj je v umobolnici in saj več ne čuti svojega gorja.

Matiya Pogorele.

Pittsburgh, Pa.

Najlepša hvala za knjigo "Naši kraji." To je res nekaj krasnega in zanimivega. Dragi rojaki, jaz vam jo priporočam, kdor se hoče nekoliko v mislih poglobiti v našo staro domovino, samo naj si naroči to lepo knjigo. Vesel je bo!

V petek večer 29. maja priredi naš Slovanski dom na 57 Butler St., 25. obletnico z lepim programom. Vprizorjena bo šaljovna "Bratrance" v enem dejanju. Potem pa ples in druge dobrote.

Torej prijatelji in prijateljice, ako se hočete od srca nasmejati, pridite! Na veselo svidenje v Narodnem domu v Pittsburghu! Pozdrav Petru Zgagi, ki je na nas Pittsburghane napravil zelo dober utis. Come again!

Mrs. in Mrs. John Faber.

Moon Run, Pa.

Od sedaj naprej bomo pisarili v naših slovenskih časopisih le v lepem tonu, odkar je Mussolini zasedel Abesinijo. Tako, da bomo imeli dosti zabave samo pri čitanju. Izleti v pristo naravo bodo v sobotah in nedeljah na dnevnem redu, tako, da se bomo lahko otresli vsakdanjih s krbi in nadlog. Nabrali si bomo lahko solčnih žarkov, kateri nam bodo prepodili nadležni revmatizem iz kosti in vtili samo lepe misli in želje v sree. Zaradi tega je pa društvo št. 10. SSPZ, sklenilo, da priredi 27. in 28. junija velik Pik-Nik. Piknik se bo vršil na prijaznem Portman prostoru. Kratkočasili se bomo v hladni senci tako, da bodo vse ugodnosti za zabavo starih in mladih, seveda tudi za tiste, ki se radi s učijo. Uljudno vabimo vsa bratska društva in vse rojake iz bližnje in daljne okolice, da nas pri tej priliki obiščejo.

Ob sličnih prireditvah drugih društev bo naše društvo skušalo prijaznost in naklonjenost povrniti.

Rudolf Gorjup.

Niagara, Wis.

Tukaj sta umrla dva Istrijana, dolgoletna tukajšnja naseljence. Prvi je Joseph Marcella, ki je umrl 17. februarja za sladkorno boleznijo po dolgi in mučni bolezni. Bil je dolgo let vdovec. Zapušča dva sina in hčer, ki so pa že vsi odrasli. Drugi je Jakob Zigman, ki je umrl 20. maja zadet od kapi. Zapušča ženo in 6 otrok.

Joseph Putzel.

Gowanda, N. Y.

Prihajajo gorki dnevi in sedaj nam je treba dati slovo zabavam po dvoranah. Ker se pa Slovenci radi zabavamo tudi v potu svojega obraza, je prišlo članstvo tukajšnjih podpornih društev v dotiko z odborom Slovenskega Doma ter odločilo, da se letos na 31. maja priredi eden največjih Piknikov v zgodovini slovenske naselbine.

Minula leta je imel prvi piknik vedno Dom, letos ko je bilo potrebno, da si Slovenci zgradimo prostor, katerega naloga bi bila, da popolnoma odgovarja našim letnim prireditvam, kar se je tudi storilo pod skrbnim vodstvom Lovrenca Andolška ter Louisa Klančarja, kar je stalo tudi precej denarja, pa prirejajo izlet vsa tukajšnja društva z Domom vred, da se vsaj nekoliko pokrijejo stroške. Namesto da bi segali v naše blagajne za pokritje stroškov, hočemo, če bode mogoče, to navado za enkrat preprečiti z gori omenjenim piknikom.

Ker se je na pikniškem prostoru drevje precej posušilo, bodisi od mraza ali suše, se je od delovnega članstva posadilo precej novih drevov, kar nam bode kmalu dajalo senco v dnevih vročega poletja, ko se snidemo na prostoru. Odpovedala so tla plešišču od prejšnjih let, kjer je peklo sonce po deževju in je bilo treba seveda novega kar se je tudi nabavilo, in to s streho, da nam ne bo treba takoj bežati če nam začno naganjati vremenski bogovi, kakor prejšnja leta. Vse prostor je 99 odst. na boljši podlagi letos, kakor lansko leto, kjer so se vršili razni pikniki. Vse je to zelo veliko dela in truda, pa tudi precej denarja.

Radi tega obveščam članstvo naših društev in rojake od drugod, da komurkoli je za napredek naselbine in naših ustanov, in komurkoli je le mogoče, da pridete na omenjeni piknik. Vstopnina je popolnoma prosta. Preskrbljeno bo za lačne in žejne, pa tudi za srbeče pete, kdor se rad zavrti. To prireditve pripravljajo sledeča društva vnaselbini: št. 89. SJKJ; št. 222. SSCU; št. 211. SSPZ; št. 325. SNPJ; št. 728. SNPJ; ter Slovenski Dom. To bo menda prvi skupni piknik vseh slovenskih skupin v naselbini, zato bi ga lahko klicali Slovenski dan. Torej rojaki in rojakinje, bratje in sestre, udeležimo se tega izleta, in pokažimo tujim narodom, da je slovenski narod eden najbolj aktivnih v naselbini! — Na veselo svidenje dne 31. maja ob 3. uri popoldne.

J. Matkovič,

član odbora.

HIŠE ZA TURISTE. BLIZU WASHINGTONA, D. C.

Blizu reke Potomac, nedaleč od kapitola v Washington, D. C., je letos družba Welfare and Recreation zgradila cele ulice majhnih hiš za prenočišče tujcev, ki obiskujejo Washington.

Iz Slovenije.

NOS JI JE HOTEL ODGRIZNITI

Kočevje je imelo te dni svojevrstno senzacijo. Postaven mladenič, bivši podoficir, se je že pred letom do ušes zaljubil v lepo mlado Marijo. Mladenič pa je precej burne narave ter mu radi tega dekletovi starši niso bili nič kaj naklonjeni. Ker se mu je zato odnikala tudi mladenka, je fanta to silno jezilo. V veliki jezi je takrat napisal mladenkinemu očetu pismo, ki pa je bilo tako žaljive vsebine, da ga je oče njegovo simpatije moral tožiti. Sodišče ga je radi tega prestopka obsodilo. Kazen bi moral seveda

Forest City, Pa.

Tukaj smo dne 22. maja ob velikem udeležbi in s številnimi venci pokopali splošno poznano in spoštovano rojakinjo Heleno Gerdin. Podlegla je operaciji na želodcu. Pokojna je priskla v Forest City, iz Vrhpolja pri Moravčah pred 28 leti, stara je bila 49 let. Tukaj zapušča zalujčega soproga Lovrenca, v starem kraju pa več ožjih sorodnikov. Družini se je pred 13 leti pri avtomobilski nezgodi smrtno ponesrečil 13-letni sin edinec.

Z rojakom Gerdin vsi so čustvujemo in mu izrekamo iskreno sožalje. Pokojnica pa naj počiva v miru in lahka naj ji bo ameriška zemlja!

Poročevalce.

odsoteti, pa je prišla amnestija in je bil oproščen. Vendar je pa fanta silno jezilo, ker se mlada Marija sploh ni več brigala zanj.

Poskušal je na razne načine, da bi se ji prikupil. Končno je pa le uvidel, da je zanj dekletu izgubljeno. Zato je sklenil maščevati se. Proti večeru se je vračalo dekletu iz mesta, kjer je službeno. Med potjo je srečala svojega oboževalca. Prestrašila se ga je ter se mu hotela umakniti. To pa je menda opazil mladenič, ki je tisti hip skočil k njej, prijel okoli pasu, rekoč: "Sedaj te pa imam, če ti mene nočeš, pa tebe tudi nihče drugi ne bo hotel." In že ji je zasadil zobe v nos. Dekle ga je v svo silo pahnilo od sebe ter se s tem rešilo, da ji ni nosu popolnoma odgriznil, nego ji je prizadelo le močan ugriz, radi katerega se je morala prestrašena Marija takoj napotiti k zdravniku, ki je nudil prvo pomoč. Menda ugriz za lepo deklečnega nosu ne bo imel slabih posledic.

KER MU NINSO DALI HČERKO

Te dni je 24-letni gozdar in lovski čuvaj Franc R. iz Jelovca pri Makolah napadel zakonca Franca in Marijo Grobelšek ter ju s kolen zelo težko poškodoval. Prav tako je pretepel tudi Julijano Grobelškovo in jo do nezavesti pretepel s kamnom po glavi. Njeno sorodnico Amalijo Juhartovo pa je isti dan napadel in jo nezavestno vrgel v potok, iz katerega so jo še pravočasno rešili. Ko so mladeniča orožniki prijeli, je izjavil, da se je nad vsemi maščeval, ker mu Grobelšek ni hotel dati 16-letne Milice za ženo.

PEKLA SE JE ZBALA

Višnja gora je spet doživela senzacijo, ki je po svojem značaju nekaj nenavadnega. Te dni je v Višnji gori umrla neka ženska, ki je zapustila večjo vsoto denarja. Da ima ženska denar, so ljudje vedeli, niso pa mogli vedeti, kje in kako ga je dobila. Zasluzila ga ni, to je bilo izključeno, pobožne krucnice pa so celo šepetale, da so ji ga dali možki, češ zakaj pa ne gre nikoli k obhajilu, če živi tako kakor se spodobi. Še bolj je postala zadeva z njenim denarjem skrivnostna, ko je ženska zbolela, pa si ni privoščila nobenega priboljška, dasi bi ga potrebovala in dasi je imela denar. Njena hčerka je hodila z lončkom okrog dobrih družin, ki so ji dajale hrano za bolno mater. Zakaj si ne kupi sama, ko ima denar? Na to vprašanje niso vedeli odgovora, zavito je bilo v skrivnostno tišino. A pojasnilo je kmalu prišlo. Njena bolezen se je namreč vedno bolj slabšala, dasi se je ženska na vso moč prizade-

vili v policijski zapor. Tam pa je fant razbil vse šipe v oknu in podrl peč.

Pri PADCU Z ŽVEPLENO KISLINO SE JE OPEKEL DO SMRTI

V nedeljo 3. maja se je dogodila v Kemični tovarni v Gaberju grozna nesreča, ki je zahtevala mlado življenje. V tovarni uslužbeni 25-letni strojni ključavničar Viktor Rijavec iz Hudinje je izgubil pri delu ravnotežje in padel v vročo žvepleno kislino. Dobil je strašne opekline po vsem telesu. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer je po hudem trpljenju podlegel poškodbam.

TRAGIČNA SMRT

V nedeljo 3. maja popoldne je obiskal 31-letni poročeni železničar Pavel Kragolnik iz Košnice pri Celju neki vinotoč v Košnici. Ko se je vračal zvečer v družbi nekega Škerjanca z Anškega vrha iz vinotoča domov, se je začel v šali ravnati s Škerjancom in ga vrgel v jarek. Kmalu sta se oba poslovila in Kragolnik je odšel domov.

Vinjenega Škerjanca pa je začelo peči, da ga je Kragolnik premagal. Sklenil je maščevati se in je zbral nekaj fantov. Oboroženi z železi so se pojavili ob 22 pred Kragolnikovim stanovanjem in poklicali Kragolnika. Ko je ta stopil iz hiše, so ga vinjeni fantje nagnali in ga začeli obdelavati z latami. Zlomili so mu tilnik in mu prizadeli še več drugih poškodb. Kragolnik se je takoj zarudil azavesten in oblit s krvjo. Prepeljali so ga v celjsko bolnišnico, kjer je izdihnil. Orožniki se aretirali Škerjanca in njegove pajdaše ter jih izročili okrognemu sodišču.

NEHVALEŽNA MRCINA

52-letni železniški čuvaj Ivan Has iz Mihajlovcevi je hotel rešiti nekega psa, ki je padel v precej globoko jamo, napolnjeno z vodo, in žalostno evčlil. Ko je Has rešil mrcino iz jame, ga je pes za zhaloval vsega obrizel po rokah, da so Hasa radi občutnih poškodb morali prepeljati v bolnišnico.

ŠALJAPIN LEŽI NA TLEH.

Slavni ruski basist Fiodor Šaljapin se mudi ta čas kakor znano na koncertni turneji na Daljnem Vzhodu. Njegovo potovanje je združeno z vsakovrstnimi komičnimi prigodami, kajti pevec je zelo dolge postave in v mnogih hotelih ne dobi dovolj dolgih postelj, da bi v njih spal. Posebno na Japonskem, kjer so ljudje majhne postave, mu prede v tem pogledu kaj trda.

Takoj prvi dan, ko je dospel v Tokio, je imel veliko smolo. V najboljšem hotelu japonske prestolnice, v hotelu Imperial, je moral v svoji sobi prenočiti na tleh, ker je bila postelja zanj prekratka. Nekoliko dni pozneje si je moral v Osaki spet pomagati brez postelje in na dvodnevni ladjski vožnji iz Kobeja v Sanghai ga je zasladovala ista zla usoda. Šele v Harbinu je mogel umetnik, kakor sam pravi, po vseh pravilih stegniti svoje ude.

vala, da bi si podaljšala življenja. Strašno se je bala umreti kar je spet nekoliko čudno za priletnega človeka. Povedala je, da je pred leti našla denar v vrednosti enega para volov in ga pridržala zase. Zalaj na pragu smrti, pa se je zbalala večnosti in pekla, zato je izročila denar župniku, da ga vrne lastniku, ki ga najbrž ne bo težko najti. Dogodek je zbudil v širni okolici veliko pozornost. Dotičnemu, ki je denar izgubil pa bo v teh časih najbrž še bolj prav prišel, kakor pred leti, ko so bile še boljše razmere.

SLEDOVE RIMSKE BAZILIKE

so odkrili v Ptujju. O tem je bil obveščen tudi arhivar prof. Baš in graški arheolog dr. V. Šmid, ki bosta skušala dognati nekatere podrobnosti pri nadaljnjih izkopaninah.

NAJSTAREJŠI DELAVEC TOBAČNIH TOVARN

je bil gotovo Stanko Brkič iz Capljine, ki je te dni mrl v visoki starosti 104 let. Kakih 20 let je bil že v pokojju. Trdo delo mu je po čudežnem naključju ohranilo zdrave zobe in dober vid do smrti. Stanko je bil vedno zdrav, močan in vesel človek. Vsa okolica ga je visoko čislala in razna društva so ga vabila, dokler je bil dober pevec in goslar. Zapustil je ženo, štiri sinove, štiri hčerke in 10 vnukov.

BLAZNI HOTEL SKOČITI V KRKO

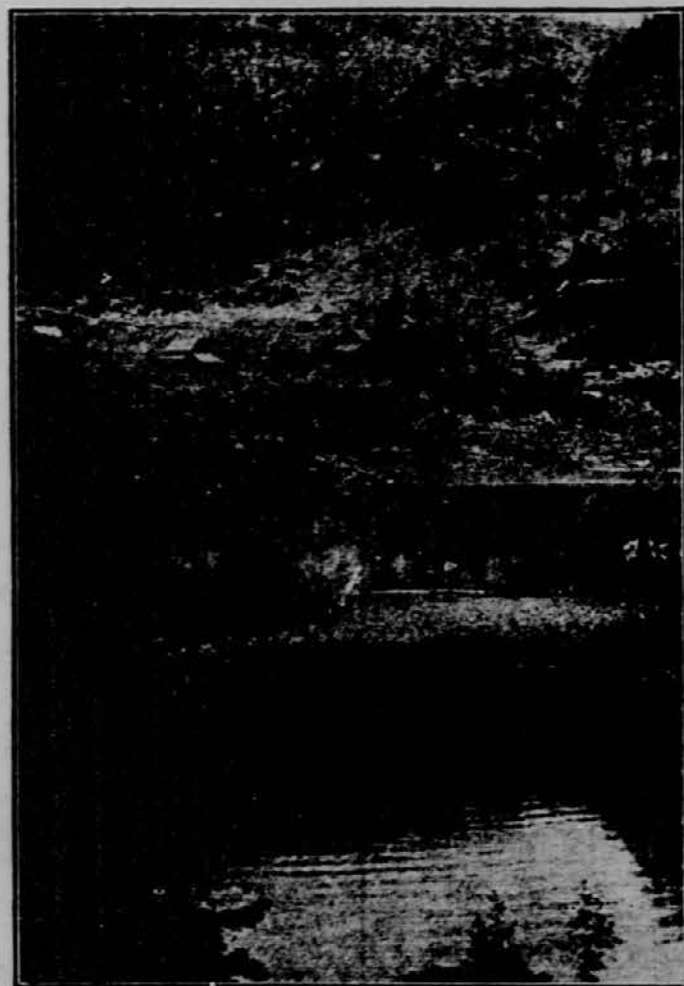
Iz Novega mesta poročajo: Neki 17-letni mladenič iz Zajčevrha se je kar na lepem pojavil na stopnišču nad Krko v Kandiji in se pričel slačiti. Ljudje, ki se jim je fantovo vedenje zdelo čudno, so ga še pravočasno spravili v stran in ga izročili stražniku, ki ga je odvedel na stražnico, kjer so ugotovili, da je fant zblaznel. Vedel se je zelo čudno in vedno je ponavljal, da se je hotel malo kopati in plavati. Bil je ves sestradan, zato so mu kupili kruha in salame ter ga čez noč spr-

Najlepši Naši Kraji

"All Aboard"

Sedaj se lahko udeležite "potovanja potom slik" v staro domovino. Zopet boste videli lepe kraje Dolenjskega, Gorenjskega, Štajerskega in Notranjskega. In še več. Lahko ste osebni spremljevalec in razkažete te krasote vaši družini in prijateljem. Videli bodo da je Slovenije res biser evropskih dežel. Stroški so nizki. Stalo bo Vas dolar za to knjigo 87 izbranih fotografij v finem bakrotisku. Slike so v velikosti 5 x 7 1/2 inčev. Ne zamudite te prilike. Naročite lahko knjigo pri:

KNJIGARNI "GLAS NARODA"
216 W. 18th Street New York

Triglavsko jezero

JUGO SLOVANSKA KAT. JEDNOTA

je najboljša in najpopularnejša slovenska podporna organizacija v Ameriki. Računa nizke esesmente in plačuje liberalne podpore za slučaj bolezni, nezgode ali smrti. Ima 185 podrejnih društev in šteje nad 20,000 članov v obeh oddelkih.

Za ustanovitev novega društva zadostuje 8 oseb.

Premoženje Nad Dva Miljona Dolarjev

Pišite za pojasnila na

GLAVNI URAD J. S. K. J. :: :: ELY, MINNESOTA

POUCNE KNJIGE
RAZNE POVESTI IN
ROMANI
PESMI IN POEZIJE

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

ZEMLJEVIDI
MOLITVENIKI
IGRE

Romani...

- ANDREJ TERNOVC. (autor), reliefna karikatura iz minulosti...
BEATIN DNEVNIK, spisala Luiza Pesjakova...
BELE NOCI, MALI JUNAK, spisal F. M. Dostojevski...
BELI MESESEN, roman, spisal Jus Kozak...
BRATJE IN SESTRE V GOSPODU...
CRNI PANTEL, spisal Milan Pugalj...
CRTICE IZ ZIVLJENJA NA KMETHI, spisal Andrej Strug...
DALMATINSKE POVESTI, spisal Igo Kas...
DEKLE ELIZA, spisal Edmond de Concourt...
DON KIHOT, spisal Miguel Cervantes...
DVE SLIKE, spisal Ksaver Meško...
FILOZOVSKA ZGODBA, spisal Alojzij Jirasek...
GLAD, spisal Knut Hansun...
GOMPAČI IN KOMURSAKI...
GOSPODARICA SVETA, (Karl Figlon)...
GOZDOVNİK, spisal Karl May...
GREŠNIK LENART, spisal Ivan Cankar...
GUSAR V OBLAKIH, spisal Donald Keyhoe...
HADŽI MURAT, spisal L. N. Tolstoj...
HELENA, roman, spisala Marija Kmetova...
HUDO BREZNO in druge povesti, spisal Franc Erjavec...

- IDIOT, Spisal F. M. Dostojevski...
IGRALEC, spisal F. M. Dostojevski...
IZBEANI SPISI dr. Janeza Mencingerja...
IZLET GOSPODA BROUČKA V XV. STOLETJE, spisal Čech Svatopluk...
JAGNJE, 110 strani...
JERNAČ ZMAGOVAČ, spisal H. Sienkiewicz...
JUAN MISERIA, spisal H. L. Coloma...
JURČICEVI ZBRANI SPISI...
KAKO SEM SE JAZ LIKAL, spisal Jakob Alež...
KAZAKI, spisal L. N. Tolstoj...
KAKO SI JE IZMISLIL DOKTOR OKS, spisal Jules Verne...
KMEČKI PUNT, spisal Aug. Šenoa...
LA BOHEME, Spisal: H. Murger...
LISTKI, (Ks. Meško)...
LOV NA ŽENO, spisal J. O. Curwood...
LUCIFER, spisal Jean de la Hire...
MALI LORD, spisala Frances Hodgson Burnett...
MALENKOSTI, spisal Ivan Albrecht...
MATERINA ŽRTEV, 240 strani...
MED PADARJI IN ZDRAVNIKI, Spisal Janko Kač...

- MILJONAR BREZ DENARJA, spisal C. Phillips Oppenheim...
MIMO ŽIVLJENJA, spisal Ivan Cankar...
MLADA LETA, (Jan. J. Jurek)...
MLINARJEV JANEZ, Cena...
MOJE ŽIVLJENJE, spisal Ivan Cankar...
MOŽJE, spisal Emerson Hugh...
NADEŽNA NIKOLAJAVNA, Spisal V. M. Garšič...
NA KRVAVIH FOLJANAH, Matičič, s slikami...
NAŠA VAS, spisal Anton Novčan...
NAŠA LETA, spisal Milan Pugalj...
NAŠI LJUDJE, spisal Alois Remec...
NOVA EROTIKA, spisal Ivan ROZMAN...
PESMI V PROZI, spisa: Chas. Baudelaire...
PINGVINSKI OTOK, spisal Anatole France...
PLAT ŽIVNA, spisal Leonid Andrejev...
PISANE ZGODBE, Spisal Janko Kač...
POSLEDNJI DNEVI POMPEJA (2 zv.)...
POPOTNIKI, spisal Milan Pugalj...
POVESTI IN SLIKE, spisal Ksaver Meško...
PRAVICA KLADIVA, spisal Vladimir Levstik...
PRED NEVIHTO, spisal I. Turgenjev...
PRIHAJAČ, spisal Fr. Detela...
PRI STRICU, spisal Gangl...
PRODANE DUŠE, spisal: Joža Likovik...
PTICE SELIVKE, Rabindranat Tagore...
RANJENA GRUDA, Spisal Ivan Albrecht...
RDEČA MEGLA, spisal Karl Figor...
RENE MAUPERIN, Spisal Edmond de Concourt...
ROMAN ZADNJEGA CESARJA HABSBURŽANOV...
ROMANTIČNE DUŠE, spisal Ivan Cankar...
SANIN, Spisal M. Arelšev...
SIN MEDVEDJEGA LOVCA, spisal Karl May...
SKRIVNOST NAJDENKE, povest. Trdo vezano...
SLIKA DORIANA GRAYA, Spisal Oscar Wilde...
SLIKE, spisal Ksaver Meško...
STUDENT NAJ BO. — NAŠ VSAKODANJI KRUIH, spisal F. K. Finžgar...
STRAHOTE VOJNE, spisala Bertha pl. Sutner...
SVETLOBA IN SENCA, spisal dr. Fr. Betela...
TARZANOV SIN, Vezano 301 strani, broširana...
TARZAN, SIN OPICE, 302 strani, broširana...
TATIČ, spisal France Bevč. Trda vez. 86 str...
TUNEL, spisal Bernhard Kellermann...
VEČERNA PISMA, spisala Marija Kmetova...
VERNE DUŠE V VICAR, Spisal Prosper Mérimée...
V KREMPLJH INKVEZICIJE, spisal Michel Zevaca...
V GORSKEM ZAKLONJU, spisal Anton Kodar...

- V METEŽU, Spisala Marija Kmetova...
VRTNAR, spisal Rabindranat Tagore...
VOJNIMIR, spisal Josip Ogrinec...
V OKLOPNJAKU OKOLI SVETA, spisal Robert Kraft...
V ROBSTVU, spisal Ivan Matičič...
ZABAVNA KNJIŽNICA, 122 strani...
ZADNJA KMEČKA VOJSKA, spisal A. Šenoa...
ZAPISKI IZ MRTVEGA DOMA, Spisal Dostojevski...
ZLATA VAS, spisal Fr. Malorvasič...
ZLOČIN IN KAZEN, spisal F. M. Dostojevski...
ZGODBE NAPOLEONOVEGA HUZARJA, spisal Conan Doyle...
ZBRANI SPISI, 368 strani...
ZGODBE ZDRAVNIKA MUZNIKA, spisal Ivan Pregelj...
ZMAJ IZ BOSNE, spisal Jos. Ev. Tomič...
ZMOTI IN KONEC GOSPODIČNE PAVLE...
ZNAMENJE ŠTIRIH, spisal Conan Doyle...
NAROČILOM JE PRILožITI AENAR, bodisi v gotovini, Money Order ali poštne znanke...
KNJIGE POŠILJAMO POŠTLINE PROSTO
Naslovite na: —
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

Spisi...

Povesti...

KRATKA DNEVNA ZGODBA

INDIJANSKO SNUBLJENJE

Spomladi, kadar sije polna luna, se odpravljajo mladi Indijanci iz plemena Zuniki živeči na meji med Kanado in Združenimi državami, na snubitev. Mladi mož, ki gori od ljubezni, ki je zapeljivo pobarvan in ozaljšjen z navajom, pestro pisanim šalom, ter z ogrlicami barvanih steklenih biserov okrog vratu, se splazi v noči k hiši svoje izvoljenke. Če mu da ta dogovorjeni znak z lučjo, lahko prične svojo s snubitev. Prične s plesom, ki sestoji iz stopanja naprej in nazaj in ki ga spremlja ropotanje bobna ali ropotulje. K temu poje svojo snubitveno pesem, ki jo podčrtava z izrazitimi gibi svojega plašča. "Jan-a-lu?" (Ali bo prišla?) je stalni refren te pesmi. Dobro njemu, če zasveti plamen v njenem oknu z veliko svetlobe kajti to je znamenje, da se je tudi njeno srce vnelo. Če pa postane plamen manjši, tedaj iz tega lahko ugane, da ga je lepica tudi popolnoma odklonila in se lahko vrne domov. Pogostoma mora po trikrat zapeti svojo pesem, preden se da dekle omečiti in stopi pred hišo, kar pomeni, da ga sprejema kot bodočega moža.

Časti, ki so mu jo namenili upi. a. Skriti se mora in če ga najdejo, se mora braniti z vsemi tirimi. Zato ga zvežejo in pravi v borno koč, kjer ga hrče v ujetništvu do naslednje nove lune. Ves ta čas ne dobi hrče h rane nego kruha in vode. Tem lažje mu je tedaj stotati, zmerjati in svojo izvolitev neklinjati, kar pa tudi spada k ceremonieli. Na dan, ko ga nistiho ustoličiti, ga povedejo, odeteja v umazane cunjce, iz kože. Z urnebesnim ropotanjem, streljanjem in vpijem skušajo pregnati zle duhove. Pri tem bijejo poganski žreči so bobnih, ki so jih pripravili mlašč za to svečanost. Potem dloži poglavar umazane cunjce. Odenejo ga v čisto oblačilo in mu izročijo znake njegovega loštjanstva, obrušeno školjko, ki je okrašena s progami levjih in pantrovih kož. Čim se to zgođi, vtepejo poglavarju — namet. Boben, ki se odpira nazdol v podobi lijaka, mu potavijo najprvo k desnemu, potem k levemu nesesu, pri tem bijejo na boben spočetka zelo močno, potem čedalje tišeje. Potem se novemu poglavarju približa duhoven, mu zaspeče neke skrivnostne besede v uho in raztrešči s tremi udarci kla-

diva bučo nad glavo. S tem je svečanosti konec.

Mladi zamorec iz rodu Matonga, ki so s 15. letom postali možje, morajo za nekoliko tednov odriniti v pragozdno samotno. Spremlja jih nekoliko mož, ki jih najprvo podrobno pouče o njih bodočih možkih dolžnostih, nato jim pa izderejo gornja sredna zob a. Na rano jim položijo toplo kašo iz moke, ki ustavi krvavljenje. Ko je mladi mož podal ta dokaz svoje moškosti, velja za polnovrednega moža, ki je sposoben za ženitev. Ženske iz rodu Matonga izdretja zob nikakor ne smatrajo za pohabitev. Pravi: "Možje, ki jedo z vsem zobovjem, so kakor konji; konj pa ne maramo za možje." Tudi ženske imajo navado, da si iz "estetskih" razlogov prstovoljno izbijejo oba gornja srednja zoba.

10-LETNA DEKLICA ČITA MISLI

Iz Rige poročajo o 10-letni skoraj nepismeni deklici, ki je pa naravnost presenetljiv fenomen na polju čitanja misli. Čudna deklica se piše Ilga Svebjergova, in ne samo da ne kaže posebne inteligence, temveč celo znake zaostalosti. Govoriti je začela šele ko ji je bilo osem let. V šoli pa še vedno slabo čita in piše, računati pa sploh ne zna. Čim pa pride k njo na duševno polje, reši vsako nalogo čudovito hitro in lahko.

Profesor medicinske fakultete v Rigi dr. Neurenter je dolgo proučeval ta fenomen in prišel do presenetljivih zaključkov. Deklica čita misli tudi povsem neznanih ljudi, ki se z njo duševno spoje in to celo na daljavo. Citira brez napake cele strani knjig, ki jih v duhu čitajo tretje osebe. Prof. Neurenter je čital samo z očmi latinsko besedilo klasika in mala Ilga je v sosedni sobi napisala pod kontrolno nekega drugega profesorja vse, kar je čital, sicer z okorno pisavo, vendar pa pravilno.

POŠILJAM SUHO MESO PO CELI AMERIKI — MESO PRVE VRSTE
 SUHE ŠUNKE 25c funt
 SUHA PLEČETA 22c funt
 KLOBASE 35c funt
 SUHA REBRA 18c funt
 Pošto plačate sami.
 ERNEST WICHERT
 7905 Korman Ave., Cleveland, O.

Pri Uskokih, nekem sibirskem plemenu obstoji navada, da ob pogrebu kakšnega otroka drže grajalne govore. Otrokova mati, ki nosi zibelko na glavi, zmerja med tem, ko grobarji kopljejo jamo, smrt, da ji je ugrabila otroka, iz katerega bi zrasel velik junak ali mati mnogih velikih junakov. Svoj govor sklene z besedami: "Ti zlobna, grda, neusmiljena smrt, ugrabila si mi otroka, vzemi še njegovo zibelko, da si z njo zamašiš nikoli sita usta. Naj ti polomi vse zobe!"

Na strehah panamskih hiš opaziš lahko čudna znamenja. To so lonci, ki so obrnjeni večsilih z odprtino, večsilih z dnom proti tlu. To ima svoj poseben pomen. Lonec, ki je obrnjen z dnom proti cesti, namreč pomeni, da imajo v hiši še neodrasto hčer. Ko pa postane Anamitka godna za možitev, obrnejo lonec z odprtino navzdol — znamenje za morebitne snubače. Ko se dekleta poroče, spravijo lonec s strehe.

Zelo čudni so običaji pri volitvi poglavarjev v Ugandi. Navada zahteva, da se izvoljenec

KNJIGARNA "GLAS NARODA"
 SPREJEMA NAROČILA ZA
VODNIKOVO DRUŽBO
 IN
MOHORJEVO DRUŽBO

ČLANARINA ZA VODNIKOVO DRUŽBO ZNAŠA — \$1. —
 ZA MOHORJEVO DRUŽBO PA — \$1.25 —

Knjige za leto 1937 bodo poslone iz stare domovine naročnikom po pošti

Knjigarna "Glas Naroda"
 216 WEST 18th STREET
 NEW YORK

KONEC SLAVNE JADRNIC

Na sliki vidimo veliko jadrnico "Herzogin Cecilie", ki je v gosti megli naselila na čeri ob angleški obali. Ladje niso mogli rešiti in se bo razbila ob skalah. Finski pomorščaki so z njo vozili žito in so s hitrostjo osemkrat premagali druge jadrnice.

IZSELJENIŠKA TRAGEDIJA

Aleksander Schirger in njegova žena sta pred štirimi leti ostavila svojo domovino Madžarsko, da bi v Novem svetu poiskala srečo. Res sta si v razmeroma kratkem času pridobila znatno imetje in to z izumi, ki jih je bil napravil Schirger.

Ko sta si zasigurala brezskrbno življenje, sta mogla uresničiti tudi svojo veliko željo, namreč to, da sta dala v Ameriko prepeljati svojega otroka, 11-letnega dečka, ki sta ga bila ostavila pri sorodnikih na Madžarskem. Pred nekoliko tedni je deček prispel k svojim staršem. Toda sreča ni dolgo trajala. Kmalu po tem videanju je Schirgerjeva obolela za težko pljučnico. Zdravniki so odredili nje prevoz v bolnišnico, toda vsa njih skrb je bila zaman. Mož, ki je pričakoval vsak trenutek njene smrti, je bil nad tem tako obupan, da je skočil skozi okno v šestem nadstropju bolnišnice in obležal z raztrešenimi udi. Uro pozneje je umrla tudi njegova žena. Sprva ni imel nihče toliko poguma, da bi ubogega dečka, ki je ostal tako brez staršev, obvestil o tragediji, ki se je bila primerila. Končno je prevzel glavni zdravnik v bolnišnici to žalostno dolžnost.

POLOVICA BOLJŠE POLOVICE

Jean Dutemps pariški zdravnik, je trdno sklenil, da se ne bo oženil s suhim dekletom, tem več z okroglo, kakor jih je slikal Rubens. Nekega dne se je peljal z brzovlakom in naenkrat je opazil dekleta po svojem okusu. Tehtala je 120 kg in merila 190 cm. Pasla je krave ob železniški progi. Dutemps je brž potegnil za zasilno zavoro, vlak se je ustavil, zdravnik je plačal globo, pograbil kovček in jo ubral za svojim idealom. Predstavil se je zavaljeni pastirci in ji pojasnil, da živi v dobrih razmerah in da bi se rad oženil, potem jo je pa kar naravnost vprašal: "Če bi ga hotela za moža. Dekle pa na tako snubitev ni bilo pripravljeno, prestrašeno je kriknilo in zbežalo. Toda Dutemps se ni dal kar tako odpraviti, ubral jo je za njo in jo dohitel v očetovem domu. In z njenim očetom se je šele prav dogovoril.

Oče ni bil proti poroki zlasti ko je snubač potegnil iz žepa denarnico in mu podaril 10,000 frankov. Ta pa ne bo napačen, si je mislil in kmalu je bila v Parizu svatba. Toda Dutemps je slabo poznal ženske. Čim se je njegova žena Pariza malo privadila, je začela napanjati vse sile, da bi shujšala. Jedla je različne preparate, telovadila na vse pretege in hodila na dolge izprehode, dokler ni Dutemps nekega dne opazil, da je izgubil od svoje žene skoraj že polovico. Tako je lahko govoril, da ima samo še polovico svoje boljše polovice. To mu pa ni bilo po volji in zahteval je ločitev zakona. In sodnik mu je dal prav ter razsodil, da se mora žena potruditi, da bo tehtala najmanj 100 kg sicer bo zakon ločen. Oba zakonca sta bila s tem zadovoljna.

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje srodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

Pota Ljubezni

Roman

55

"O mon Dieu, umrl bo in izgubljena sva, Egon, Egon —"

"Mirno, sree, mirno! Moral se je podvreči operaciji, ki pa se je posrečila. Upajo, da o zdravi popolnoma. Teško mi je, ker odpustiti nisem mogel in mu ne morem, razun če me od besede odveže zdaj, ko je postal mehkejši vzpričo bližine smrti. Boriti se hočem za najino svobodo, a pred vsem se poizkusim porazgovoriti s princesa. Nadejam se in pričakujem mnogo od tega."

"Princesa! Videl jo boš — njo, ki ti je dolžena za soprogo — gledal je ne boš brez zanimanja!"

"Vera, kaj mi mar princesa! Misliš li, da se more le z enim samim pogledom zanimati za drugo žensko, kdor ima tebe? O ti neumno, lepo, sladko dete!"

"Ženska je! Morda jo mika, zapresti te v svoje mreže."

"Ne, ne — sicer pa ni ženska, nego le mlada dekletce. Prav kakor jaz se bo počutila svobodno, ko se prereže ta lahka in zoprna vez med nama. Dvigni glavo, moja ljubljenska, najina osatne sreča! Morda bova še bogatejša, ko se povrnem. Zdravstvuj torej do jutri zvečer, ljubo dete; bodi vesela, pelji se na izprehod, zabavaj se — čuješ, Vera moja?"

"Zdravstvuj, predragi! O te ure, ki leže pred mano!"

Odšel je. Iz prizidka mu je še zamahnila pozdrav — zdaj je sedela nepremično.

Stal bo pred princesa — že nekaj let je ni videl... Kakšna neki je?... Lepa?... Zanimiva?... Ah, kaj! Kje je ženska, ki je meni enaka? — Ne! Princesa sploh še ni ženska, nego je mlado dekletce. Le, — da — mlado dekletce ne pomenja mnogo — nekaj, kar se šele razvija — in vendar... prav v tem razvijanju je toliko dražesti... "Mlado dekletce", to je še nepopisan list — nepopisani listi pa so beli in čisti...

Poskočila je... kolena so se ji tresla.

"Najlepša žena sem... toda princesa je mlado dekletce ter ima to, kar sem jaz — že — davno — izgubila!"

Glava ji je hotela od bolesti počiti... misli so jo preganjale, ji besnele po možganih, ruvale po njenem sre... Težkih nog je odšla zopet nazaj ter legla na počivališče, nad katerim

se je bočilo v mehkih zavojih nebo, ki so ga držali amoref. Njih lica so se preminjala v obraze mladih, nedolžnih deklic. In vztrajati ni mogla ondi. Odšla je v toaletno sobo ter legla na chaise longue.

"Pušiti hočem... morda me omami."

Togotna je pušila cigareto za cigareto in res zaspala.

Čez nekaj časa so se odprla vrata in vstopila je komornica.

"Gospa grofica, oprostite, — došla je gospoda, ki vpraša, ali jo hoče gospa grofica sprejeti?"

"Kaj je?" Ne morem se zavesti... "Sedla je in se prišla za glavo. "Koliko je pravzaprav ura? Menda sem dolgo spala."

"Pet je, Gospa grofica ste zelo blede."

"Samo vrtoglavo imam... preveč sem pušila in zdaj nastopa reakcija. A kdo je prišel?"

"Gospod in gospa dr. Stuermerjeva."

"Ah — sprejemati goste, tako utrujena sem, in ne oblečena. Toda žal bi mi bilo — prišla sta daleč — prosim, samo malo naj počakata."

"Da. Ali mi dovolite, gospa grofica, da vam spletem lase v kite?"

"Kakor hočete. A dajte mi flacon!"

"Gospa grofica je s kitami čisto kakor mlado dekletce!"

Verina roka je zdrhtela in flacon je padel rožljaje na mizico.

"Katero opravo si želite, gospa grofica?"

"Opravo? K tej nemogoči frizuri! Gospa Hueblerjeva, vi nimate okusa. Dajte mi modro domačo obleko! Ne — potruditi se in oblecite me, ko sedim!"

Tudi to se je posrečilo. Vera je vstala in odšla v salon. Zopet se je premagala.

"Ljuba Agata, ljubi doktor, zelo me veseli. — Oprostite, da sem vaju pustila čakati... ni mi bilo dobro in niti počesana še nisem bila. Tako mi je komornica aranžirala v naglici to komično frizuro. Prosim, sedita!"

"Kako dobro ti pristoja, Vera... kakor mlado dekletce si!"

Že zopet te besede? Mar jo zasledujejo? Njena roka je nervozno iskala srčasti medaljon. — pogrožala ga je.

"Ljubi doktor, ali izvolite dvakrat pritisniti na električni gumb?"

Zelo začuden je vstal Stuermer in pozvonil.

DALJE PRIDE

ZNAMENITI ROMANI KARLA MAYA

Kdo bi ne hotel spoznati "Vinetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spomenik?

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi senci" pri "Oboževalcih Ognja", "Ob Vardarju"; kdo bi ne hotel čitati o plemenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"?

TO SO ZANIMIVI IN DO SKRAJNOSTI NAPETI ROMANI! ! !

IZ BAGDADA V STAMBUL 4 knjige, s slikami, 627 strani Vsebina: Smrt Mohamed Emina; Karavana smrti; Na begu v Goropa; Družba En Naz Cena1.50	Izdajalec: Na lovu; Spet na divjem zapadu; Rešeni milijoni; Dedič Cena3.50
KRIŽEM PO JUTROVEM 4 knjige, 598 strani, s slikami Vsebina: Jezero smrti; Moj roman ob Nilu; Kako sem v Mekko romal; Pri Samarit; Med Jezidi Cena1.50	V GORAH BALKANA 4 knjige, s slikami, 576 strani Vsebina: Kovač Šimen; Zaroza z zaprekami; v golobnjaku; Mohamedanski svetnik Cena1.50
PO DIVJEM KURDISTANU 4 knjige, 694 strani, s slikami Vsebina: Amadija; Beg iz ječe; Krons sveta; Med dvema ognjema Cena1.50	WINETOV 12 knjig, s slikami, 1753 strani Vsebina: Prvikrat na divjem zapadu; Za življenje; Nro-čl. lepa Indijanka; Proklestvo zlata; Za detektiva; Med Komanč in Apač; Na nevarnih potih; Winetovov roman; Sans Ear; Pri Komančih; Winetova smrt; Winetova oporoka Cena3.50
PO DEŽELI SKIPETARJEV 4 knjige, s slikami, 577 strani Vsebina: Brata Aladžija; Koča v soteski; Miridit; nčupna 90 Cena1.50	Ž U T I 4 knjige, s slikami, 597 strani Vsebina: Boj s medvedom; Jama draguljev; Končno — Rih, in njegova poslednja pot Cena1.50
SATAN IN IŠKARIOT 12 knjig, s slikami, 1704 strani Vsebina: Izseljenci; Yuma Betar; Na sledu; Nevarnost nasproti; Almaden; V treh delih sveta;	

Naročite jih lahko pri:

KNJIGARNI "Glas Naroda"

216 West 18th Street New York, N. Y.

Srčna stiska

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

12 ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

"Kje je papa, ne vem, mame pa ne maram motiti, ker spi..."
V veseljem razgovoru se peljeta dekleti skozi gozd.
"Poglej, Gerta, oče ima danes mnogo dela, ne more od hiše, zato grem jaz. Nekdo mi je pisal dopisnico; gre za lesno kupčijo. Ker pa to stvar tudi jaz dobro razumem, bom tudi sama vse takoj opravila."

KRILATI STAVBARJI

Ze večkrat so primerjali ptice pri gradnji gnezda z rokodelci, in res bi lahko govorili pri tem delu o krilatih zidarjih, tesarjih, vrvarjih in krovecih, katerih delo pa je čisto tako fino, da ga človek ne more doseči.

Pred vsem zaslužijo občudovanje vrvarji med pticami, ki spletajo svoje gnezda po vseh pravih vrvarskih umetnosti iz stebel in vejic, pri večjih vrstah tudi iz večjih vej. Gnezda penice je videti od zgoraj n, pr tako, kakor da je njegova stena narejena iz kosa stare vrvi. S tem da segajo vlačna spiralno, druga v drugo, dobi stena potrebno trdnost. Teško je ujeti, kako morejo večje ptice trdi material lesnih vej splesti ali zakliniti na podoben način medsebojno tako, da leži vsaka veja zase trdno. Pri tem ptice iz materiala, ki ga dovolj leži okrog, skrbno izbirajo najboljše kose. Razlikovati velja tudi med sirovejšo zunanjo izdelavo gnezda in fino notranjo obložitvijo. Med tem ko vsaka vrsta ptice v splošnem uporablja vedno isto gradbeno snov, naletimo tudi na nenavadne izjeme. Tako so v bližini švicarskega mesta Nenchâtel, kjer izdelujejo ure, našli gnezdo ptice pevke, ki je bilo skoro vse iz jeklenih drobecov.

Posebnost nekkih gnezd je streha. Gnezdo srake ima n. pr. vedno visoko, koničasto streho iz suhljadi. Sraki rabi gotovo kot zaščita proti roparicam. Posebno umetna pa je gnezdnna streha povodnega kosa, ki gnezdi rad pod slapovi in potrebuje tam strehe, ki mu rabi kot dežnik. Kakor dežnik visi zeleni mah v resnici daleč nad vzhodom v gnezdo, tako da ne morejo niti vodni curki niti deževne kaplje ograziti notranje suhote gnezda, ki je kakšnih 15 cm globoko in je trdno spleteno iz slamnatih bilk.

Ptice, ki gnezdiijo ob vodi, kakor črna povodna kokoš, izgradijo posebno skrbno spodnji del gnezda, da jim poplava v času valenja ne more ograziti zaroda. Nasprotno zgradi tukalica, če vodovje pada, veliko stopnišče do gnezda, to je nagnjeno ploskev iz suhih vej, ki doseže v dolžino tudi tri četrta metra. Ptice pazijo skrbno na to, da spravijo iz okolice gnezda vse očitne sledove gradnje. Žolne odnesejo vse koščke lesa, ki jih izdolbejo iz drevesa, na katerem gnezdiijo, da ti koščki roparjem ne

izdajo gnezda. Lastovke strežejo blato svojih mladičev, ki ga ti spuščajo preko roba gnezda, s svojimi kljuni in ga odnašajo.
To navado, ki kaže ptice tudi v ulogi pometatev, so opazovali najprvo na Japonskem, potem pa tudi v raznih delih Evrope. Neki opazovalec meni, da se ta način "pometanja" med lastovkami sedaj razširja

KRALJ S 160 ŽENAMI

Arabski kralj Ibn Saud ima med današnjimi moškimi menda rekord, kar se tiče zbiranja nežnega spola. S 15. letom se je poročil prvič, z 18. letom je imel tri žene in v svojem 37. letu je imel za sabo še okrog 160 žen.

Prerok Mohamed dovoljuje sicer dve, tri ali kvečjemu štiri žene, toda mož se od svoje žene vendar lahko loči, posebno v Saudovi in se poroči potem z drugo. Sedaj šteje Ibn Saud 55 let in je imel že 160 žena. Rodile so mu 27 sinov in toliko hčera, da san ne ve, koliko jih ima. Okrog sebe ima vedno po tri žene. Za četrto je mesto vedno pripravljeno da se lahko zasede, če zagleda kralj dekle, ki mu ugaja ali pa če se hoče iz državnih razlogov znova poročiti.

GASILCI NAMESTO DEŽJA

Kakor poročajo španski listi so vzhodne province te države v veliki stiski. Dočim poročajo iz drugih provinc o hudih nalivih in poplavih, ni tu že 1. maja lanskega leta padla niti kaplja dežja. Posebno prizadeta je provinca Murecia. Kakor pripovedujejo njeni prebivalci, ni bilo tam že 35 let tako trdovratne suše.

Vsi vodnjaki in izviri so se posušili. Ljudje morajo dostikrat mnogo kilometrov daleč, da prinesejo domov vre dragocene tekočine. Zemlja je na širnih površinah popolnoma izsušena, trte in oljke so zavoljo žgotega sonca uničene. Kmetije ne morejo ničesar nasejati, nimajo žita, ne krme za živino. Oblasti skušajo revnemu podeželskemu prebivalstvu pomagati, kolikor morejo. Med drugim so naročile gasileem, naj vreskrbe prizadete kraje z vodjo, da ti koščki roparjem ne

JUGOSLAVIJA preko JUŽNE PROGE "Solnena pot Atlantika" NAJBOLJ DIREKTNA PROGA VULCANIA 6. JUNIJA in 11. JULIJA (Najhitrejša motorna ladja na svetu) SLIKOVITA PROGA PREKO GENOVE 15 UR ŽELEZNIŠKE VOZNJE DO VAŠE DOMOVINE REX (Najhitrejša ladja na južni prog) C. SAVOIA (Ed na gyro-stabilizirani ladja sveta) 13. JUNIJA - 27. JUNIJA - 3. JULIJA - 18. JULIJA - 1. AVGUSTA

SEDEM TISOČ MILJ POD MORJEM

V kratkem se odpelje iz Paname znanstvena ekspedicija, ki ji je namen preiskati dno Karaibskega morja. Ekspedicija, ki sestoji iz ameriških in jugoslovanskih članov, se bo zadrževala na razpoložljivo poseben zgrajeno podmornico, s katero bodo prepotovali 7000 milj pod morskno gladino. V tej podmornici razpolagajo z najpopolnejšimi napravami, ki jih potrebujejo za potovanje v takšnih okoliščinah in za znanstveno delo. Ekspedicija bo trajala dva meseca in bo raziskovala med drugim vzroke pogostih potresov in vulkanskih izbruhov v okolici Karaibskega morja.

OTROK ZRAKA

Moskovski 'Ređei Večernik' poroča o nenavadnem porodu v letalu. Iz mesta Gorkega so pozvali v vas Rabotnik sanitarni letalo, da bi odpeljalo v porodnišnico neko žensko, ki je pričakovala težak porod. Toda med poletom do porodnišnice je žena dobila popadke. Manjkalo je še 15 minut do letališča. Da bi p ridobil nekaj časa, je pilot pristal na se zamrzni v Obliži nasproti porodnišnice. Voj pristanku se je otrok že rodil. Prerokujejo mu bodočnost slavnega letalca.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH ILI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau) 216 W. 18th St., New York

UMRLJIVOST IN ALKOHOLO

Splošno je naziranje, da so ženske bolj trdožive nego moški in res je dolgo časa v odločilni dobi med 40 in 60 letom umiralo več moških nego žensk. Leta 1900 je bilo to razmerje približno 180:100. Po vojni pa je nastala v tem pogledu sprememba. V številnih evropskih državah pa tudi v Združenih državah je umrljivost moških nenadno nazadovala, tako da se je izenačila z žensko umrljivostjo. V nekaterih deželah, kakor na Bavarskem pa se je zgodilo celo to, česar v zgodovini umrljivosti statistike še niso zabeležili, da je postala ženska umrljivost večja nego moška. Dr. Bendel iz Nuremberga meni, da je vzrok temu v nazadovanju alkoholizma v vseh evropskih deželah.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvareh. Vsi naše dolgotrajne skušnje vam zamoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zapu no obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodisi prošnje za povratna dovoljenja, potni liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjše stroške.

Nedržavljeni naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, tri dni najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in zagotavljam vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau) 216 West 18th Street New York, N. Y.

- CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Laushin
GEORADO: Pueblo, Peter Cullig, A. Saftić
INDIANA: Indianapolis, Fr. Zupančič
ILLINOIS: Chicago, J. Bevič, J. Lukanich
KANSAS: Girard, Agnes Močnik
MARYLAND: Kitzmiller, Fr. Vodopivec
MICHIGAN: Detroit, Frank Stular
MINNESOTA: Chisholm, Frank Gouže
MONTANA: Roundup, M. M. Paulan
NEBRASKA: Omaha, P. Broderick
NEW YORK: Gowanda, Karl Strniša

- Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, John Slapnik
OHIO: Girard, Anton Nagode
OREGON: Oregon City, Ore., J. Koblar
PENNSYLVANIA: Broughton, Anton Ipavec
WISCONSIN: Milwaukee, West Allis, Fr. Skok
WYOMING: Rock Springs, Louis Tauchar

Osebnost Voden POLETNI IZLET V JUGOSLAVIJO na slovitem ekspresnem parniku BERENGARIA 17. JUNIJA Manj kot v treh dneh preko oceana. Prejšnje udobne kabine turističnega razreda so sedaj na razpoložljivo potnikom tretjega razreda. Razkošna oledina in javne dvorane. Jed je pripravljena po domače: brezplačno vino. Poselen orkester, filmske slike, igre. Direktni ekspresni vlak iz Pariza do Ljubljane. POTNIKE SPREMILJA IZKUSEN SPREMILJEVALEC Za podrobnosti se obrnite na: Slovenic Publishing Co. 216 W. 18th St., New York, N. Y. Cunard White Star

Na parnikih, ki so debelo tiskani, se vrše v domovino izleti pod vodstvom izkušenega spremljevalca.

- 29. maja: Rex v Genoa
3. junija: Washington v Havre
5. junija: Queen Mary v Cherbourg
6. junija: Paris v Havre
11. junija: Ile de France v Havre
13. junija: Bremen v Bremen
16. junija: Normandie v Havre
17. junija: Berengaria v Cherbourg
20. junija: Europa v Bremen
24. junija: Queen Mary v Cherbourg
27. junija: Lafayette v Havre
30. junija: Normandie v Havre

- 1. julija: Washington v Havre
2. julija: Berengaria v Cherbourg
3. julija: Ile de France v Havre
7. julija: Europa v Bremen
8. julija: Queen Mary v Cherbourg
11. julija: Saturnia v Trst
14. julija: Normandie v Havre
15. julija: Manhattan v Havre
16. julija: Aquatania v Cherbourg
18. julija: Rex v Genoa
23. julija: Europa v Bremen
25. julija: Vulcania v Trst
29. julija: Queen Mary v Cherbourg

V letošnjem Koledarju je par lepih kratkih povesti, ki bodo zanimalo ljubitelje leposlovja.